Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia wojskowości, PG_00205452		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji	na odległość (e-learning)
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii XX wieku		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Piotr Derengowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 20.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20	2.0	28.0	50

Cel przedmiotu	Celem kursu jest zapoznanie studenta z historią wojskowości XIX-XXI wieku, ukazanie ewolucji pola walki wraz z wprowadzaniem nowinek technologicznych jak również zmian w teoriach i doktrynach militarnych w tym okresie i ich zastosowanie w praktyce na wybranych przykładach bitew, kampanii i wojen.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii, umożliwiającą specjalizację w wybranych obszarach badań historycznych	Student posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii wojskowości prowadzącą do specjalizacji w tym obszarze badań	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTMU2_W02] Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o metodach i problemach badawczych wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp.	Student ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań z zakresu historii wojskowości.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTMU2_U01] Posiada umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające samodzielnie, krytycznie oraz twórczo rozwiązywać złożone i nietypowe problemy badawcze	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające formułować i rozwiązywać nietypowe problemy zakresu historii wojskowości.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTMU2_U02] Dobiera i krytycznie ocenia metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów w pracy historyka i w zakresie wybranej specjalności	Student dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla badań historyczno-wojskowych, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów z zakresu historii wojskowości.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów w pracy historyka i działalności w zakresie wybranej specjalności	Student jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu z obszaru historii wojskowości.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

Wojna jako przedmiot badań historycznych. Prochowa rewolucja. Strategia, taktyka i logistyka w okresie napoleońskim. Wojna secesyjna - organizacja armii; umundurowanie i uzbrojenie; opieka medyczna; funkcje i znaczenie alkoholu, opium i innych środków odurzających; technologiczne nowinki; wybranie kampanie wojny secesyjnej; przypadki znęcania się nad żołnierzami U.S. Colored Troops. Strategia i taktyka w okresie post-napoleońskim Wojna austriacko-pruska. Przełom XIX i XX w. Era konfliktów globalnych: I wojna światowa (front zachodni od wojny manewrowej do wojny pozycyjnej; front wschodni); II wojna światowa (Blitzkrieg niemiecki kampanie polska i francuska; Blitzkrieg japoński 1941- 1942). Wykorzystanie wojsk desantowych najważniejsze operacje desantowe i powietrznodesantowe (Merkury, Overlord, MarketGarden, Inczhon, Dien Bien Phu). Doktryny militarne okresu "zimnej wojny". Wojny bez frontu (Wietnam 1962-1975, Afganistan 1979-1989).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Podstawowe informacje z zakresu historii powszechnej XIX i XX w

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Zaliczenie ustne	51.0%	90.0%
Obecność	70.0%	10.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Opracowania: Braithwaite R., Afgańcy. Ostatnia wojna imperium zła, Kraków 2012; Brodecki B., Dien Bien Phu 1954, Warszawa 1989; Clark Ch., Lunatycy. Jak Europa poszła na wojnę w roku 1914, Warszawa 2017; Dmochowski A., Wietnam 1962-1975, Warszawa 2004; Dziak W. J., Korea, pokój czy wojna, Warszawa 2003; Feifer G., Afgańska ruletka. Radziecka inwazja na Afganistan, Wrocław 2011; Jastrzębski J., Bitwa na Morzu Koralowym 2-8 V 1942, Zabrze Tarnowskie Góry 2012; Jastrzębski J., Midway, Warszawa 2014; Jastrzębski J., Wojna na Pacyfiku. Faza przewagi japońskiej 7 XII 1941 6 VI 1942, Zabrze Tarnowskie Góry 2015; Kłosowicz R., Inczhon-Seul 1950, Warszawa 2005; Kruszyński B., Udział sił zbrojnych USA w konfliktach w Iraku i Afganistanie, Poznań 2011; Leśniewski M., Wojna burska 1899-1902: geneza, przebieg i międzynarodowe uwarunkowania, Warszawa 2001; Lipiński J, Druga wojna światowa na morzu, Warszawa 1999; Lotnictwo w doktrynach militarnych i działaniach wojennych XX i XXI wieku, pod red. R. Bartnika, B. Grendy, T. Zielińskiego, Warszawa 2013; Morison Samuel E., Guadalcanal, Gdańsk 2015; Morison Samuel E., Morze Koralowe, Midway i działania okrętów podwodnych. Maj 1942 sierpień 1942, Gdańsk 2015; Morison Samuel E., Nowa Gwinea i Mariany. Marzec 1944 sierpień 1944, Gdańsk 2014; Morison Samuel E., Przełamanie bariery Bismarcka. 22 lipca 1942 1 maja 1944, Gdańsk 2015; Morison Samuel E., Wschodzące słońce na Pacyfiku, Gdańsk 2014; Murray L., Psychologia wojny: strach i odwaga na polu bitwy, Warszawa 2014; Nafziger G., Cesarskie bagnety. Taktyka napoleońskich baterii, batalionów i brygad na podstawie regulaminów z epoki, Oświęcim 2012; Olender P., Wojny morskie 1860-1883, Warszawa 2005; Olender P., Wojny morskie 1883-1914, Warszawa 2005; Solarz J., Doktryny militarne XX wieku, Kraków 2009; Szkudliński J. Chancellorsville 1863, Warszawa 2006; Tuchman B., Sierpniowe salwy, Warszawa 1988; Van Creveld M., Dowodzenie na wojnie. Od Aleksandra do Szarona, Warszawa 2014; Wawro G., Wojna austriackopruska. Wojna Austrii z Prusami i Włochami w 1866 roku, Oświęcim 2014; Wawro G., Wojna francusko-pruska. Niemieckie zwycięstwo nad Francją w latach 1870-1871, Oświęcim 2015. Filmy: Bitwa o Midway (Midway), 1976, reż. Jack Smight; Chwała (Glory), 1989, reż. Edward Zwick; Cienka czerwona linia (The Thin Red Line), 1998, reż. Terrence Malick; Czas apokalipsy (Apocalypse Now), 1979, reż. Francis Ford Coppola; Full Metal Jacket, 1987, reż. Stanley Kubrick; Helikopter w ogniu (Black Hawk Down), 2001, reż. Ridley Scott; Łowca jeleni (The Deer Hunter), 1978, reż. Michael Cimino; O jeden most za daleko (A Bridge Too Far), 1977, reż. Richard Attenborough; Pluton (Platoon), 1986, reż. Oliver Stone; 1917, 2019, reż. Sam Mendes; Na Zachodzie bez zmian (Im Westen nichts, Neues), 2022, reż. Edward Berger.
	Uzupełniająca lista lektur	Źródła: Dał nam przykład Bonaparte: wspomnienia i relacje żołnierzy polskich 1796-1815, t. 1-2, Kraków 1984; Du Picq A., Studium nad bitwą, Oświęcim 2012; Farrar-Hockley A., Ostrze miecza: relacja z walk i niewoli w Korei, Wrocław 2009; Guderian H., Achtung Panzer! Uwaga czołgi!, Warszawa 2012; Jomini H., Zarys sztuki wojennej, Warszawa 1966; Mason R., Powiedz, że się boisz, Warszawa 1993; Prądzyński I., O sztuce wojennej: kurs taktyki, oprac. M. Baranowski, Oświęcim 2012; Ryan C., Najdłuższy dzień. 6 czerwca 1944, Warszawa 1990; Ryan C., O jeden most za daleko, Warszawa 2007; Sledge E. B., Ze starą wiarą na Peleliu i Okinawie, Gdańsk 2002; Von Clausewitz C., O wojnie, Kraków 2007; Wojciechowski K., Pamiętniki moje w Hiszpanii, Warszawa 1978.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wojna jako przedmiot badań historycznych. Prochowa rewolucja. Strategia, taktyka i logistyka w okresie napoleońskim. Wojna secesyjna - organizacja armii; umundurowanie i uzbrojenie; opieka medyczna; funkcje i znaczenie alkoholu, opium i innych środków odurzających; technologiczne nowinki; wybranie kampanie wojny secesyjnej; przypadki znęcania się nad żołnierzami U.S. Colored Troops.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.